

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδότησης 214/2012

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Γ'

Συνεδρίαση της 9^{ης} Απριλίου 2012

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Μιχαήλ Απέσσος, Ηλίας Ψώνης, Ιωάννα Καραγιαννοπούλου, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γαλάνη, Πάρεδρος ΝΣΚ.

ΑΡ. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ: Φ.9/31180/Δ5/21-3-2012 της Διεύθυνσης Ιδιωτικής Εκπ/σης του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

ΘΕΜΑ: Ερωτήματα για το εύρος εφαρμογής των διατάξεων των Νόμων: **3833/2010** (Α' 40) «Προστασία της εθνικής οικονομίας-μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης», **3986/2011** (Α' 152) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής Δημοσιονομικής Πολιτικής 2012-2015», **4002/2011** (Α' 180) «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου- ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση» και **4024/2011** (Α' 226) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής

στρατηγικής 2012-2015», στα μισθοδοτικά δικαιώματα και στη βαθμολογική εξέλιξη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Γ' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε **ομόφωνα** ως ακολούθως:

I. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

Με αφορμή διαμαρτυρίες-καταγγελίες που περιήλθαν στην ερωτώσα υπηρεσία τόσον από το Σύνδεσμο Ιδρυτών Ελληνικών Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων (ΣΙΕΙΕ), όσον και από την Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας (ΟΙΕΛΕ), λόγω της διαφορετικής ερμηνείας που η κάθε πλευρά προσδίδει στο εύρος εφαρμογής των διατάξεων των προαναφερομένων νόμων, με τις οποίες, από τότε που ίσχυσαν, ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων θεμάτων, το ύψος των αποδοχών καθώς και η μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη και κατάταξη των δημοσίων υπαλλήλων και ειδικότερα ως προς το εάν αυτές καταλαμβάνουν μόνον τους εκπαιδευτικούς Α'/θμιας και Β'/θμιας Εκπαίδευσης των δημοσίων εκπαιδευτηρίων ή και τους αντίστοιχους των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, η υπηρεσία, κατ' επίκληση επιμέρους διατάξεων των ως άνω νόμων, παραθέτοντας την πραγματική κατάσταση που έχει δημιουργηθεί μεταξύ των ανωτέρω φορέων, αλλά και τις θέσεις της υπηρεσίας και άλλων εμπλεκομένων δημοσίων υπηρεσιών, (Δ/νσης 22ας Μισθολογίου Γ.Λ.Κ., Δ/νσης Αμοιβής Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοιν. Ασφάλισης κ.α.), επισυνάπτοντας και σειρά εγγράφων, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στο έγγραφο ερώτημα- μεταξύ των οποίων και την υπ' αριθμ. 310/2011 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήματος Εργατικών Διαφορών), με την οποία αναγνωρίζεται η ακυρότητα της υπ' αριθμ. 59/2008 Διαιτητικής Απόφασης «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών όλης της χώρας», στην οποία έχει στηριχθεί και η νεώτερη ΔΑ 31/2010 «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης όλης της χώρας», η οποία έχει κηρυχθεί υποχρεωτική από 7-7-2010, με την απόφαση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης υπ' αριθμ. 11331/677/2011 (ΦΕΚ Β' 1448/17-6-2011) για όλους τους εργοδότες και εργαζόμενους του επαγγέλματος στο κλάδο που αφορά αυτή-,

ερωτά εάν οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί υπόκεινται:

α) στις περικοπές των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα, αδείας, εξωδιδακτικής απασχόλησης (Ν. 3833/2010), **β)** στην περικοπή του κινήτρου απόδοσης (Ν. 4002/2011), **γ)** σε μείωση του μισθού (Ν. 3986/2010), **δ)** στο πάγωμα της μισθολογικής τους εξέλιξης (Ν. 4002/2011) και στην ένταξή τους σε μισθολογικά κλιμάκια (σε περίπτωση αρνητικής απάντησης να διευκρινιστεί το πλαίσιο που θα ρυθμίζει τη μισθοδοσία τους) και **ε)** στο πάγωμα της βαθμολογικής τους εξέλιξης (Ν. 4024/2011) και στην ένταξή τους στα βαθμολογικά κλιμάκια (σε περίπτωση αρνητικής απάντησης να διευκρινιστεί το πλαίσιο που ρυθμίζει το μισθολόγιό τους).

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Στο άρθρο 16 παρ.8 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «*8. Νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους χορήγησης άδειας για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτηρίων που δεν ανήκουν στο Κράτος, τα σχετικά με την εποπτεία που ασκείται πάνω σ' αυτά, καθώς και την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους».*

• **Α. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του Ν.Δ. 3855/1958** “Περί τρόπου προσλήψεως και μισθοδοσίας του διδακτικού προσωπικού των Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων” ορίζε ότι:

«1. *Αἱ αποδοχαὶ* του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών σχολείων **παρακολουθούν τας αποδοχάς μετά των πάσης φύσεως επιδομάτων** (πολυετίας, ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ, ακριβείας, ειδικού επιδόματος κλπ.) **ως καὶ τας εκάστοτε αυξομοιώσεις** των εν ενεργείᾳ ομοιοβάθμων των δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών.-

2. *Το διδακτικόν προσωπικόν των Ιδιωτικών σχολείων ἔχει τας αυτάς υποχρεώσεις προς το σχολείον εις ο εργάζεται, τας οποίας ἔχει καὶ το διδακτικόν προσωπικόν των δημοσίων σχολείων.....»*

Το ως άνω άρθρο **αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 του Ν. 682/1977** “Περί Ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπαιδεύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων” (Α' 244), -όπως η παρ. 1 αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 817/1978 (ΦΕΚ Α 170)-, που ορίζει ότι:

«1. *Οι Ιδιωτικοί Εκπαιδευτικοί λαμβάνουν τουλάχιστον τας εκάστοτε αποδοχάς των ομοιοβάθμων των δημοσίων εκπαιδευτικών **μετά των πάσης***

φύσεως επιδομάτων περιλαμβανομένου και του προσωρινού επιδόματος το οποίον προβλέπεται υπό της παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 754/1978 "περί ρυθμίσεως των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών, των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ. και άλλων τινών συναφών διατάξεων.

2. Ούτοι δικαιούνται και της καταβαλλομένης εις τους δημοσίους εκπαιδευτικούς αποζημιώσεως δια την συνοδείαν μαθητών εις σχολικάς εκδρομάς, θεωρούμενοι ως διατελούντες εν διατεταγμένη υπηρεσίᾳ.

3.

4. Δια πάσαν ἀνευ αδείας και αδικαιολόγητον απουσίαν ιδιωτικού εκπαιδευτικού ενεργείται ανάλογος περικοπή των αποδοχών του, ως επί δημοσίων υπαλλήλων δι' αποφάσεως του Διευθυντού του σχολείου, κοινοποιουμένης και προς τον οικείον επιθεωρητήν.

5. Οι διευθυνταί των ιδιωτικών σχολείων λαμβάνουν το σύνολον των αποδοχών του βαθμού των ασχέτως ωρών κατά τας οποίας διδάσκουν».

Περαιτέρω στο **Άρθρο 34** του αυτού ως ἀνω νόμου ορίζεται ότι:

«1. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί **προάγονται ἡ λαμβάνουν τον μισθόν του ανωτέρου μισθολογικού κλιμακίου**, αναλόγως προς τα προσόντα, το ευδόκιμον και τον χρόνον υπηρεσίας των εις τον αυτόν βαθμόν ἡ κλιμάκιον **κατά τα ισχύοντα εκάστοτε δια την προαγωγήν των δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών και κατόπιν αιτήσεώς των**.

2. Η προαγωγή γίνεταιδια πράξεως του οικείου Επιθεωρητού μετ' απόφασιν του κατά περίπτωσιν αρμοδίου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Δι' αποφάσεως του οικείου Επιθεωρητού εκδιδομένης καθ' ἔκαστον ἑτος τη προτάσει του ιδιοκτήτου εκάστου ιδιωτικού σχολείου, ανατίθενται καθήκοντα Διευθυντών ιδιωτικών σχολείων ως ακολούθως:.....

4. Εις τους ασκούντας καθήκοντα διευθυντών ιδιωτικών σχολείων, απονέμεται ο προβλεπόμενος δια τους Διευθυντάς αντιστοίχων δημοσίων σχολείων οργανικός βαθμός και καταβάλλονται αι αντίστοιχοι αποδοχαί.

Ούτοι απομακρυνόμενοι καθ' οιονδήποτε τρόπον εκ του αυτού σχολείου, διατηρούν τον βαθμόν, ον είχον, προ της αναθέσεως αυτοίς καθηκόντων διευθυντών ιδιωτικών σχολείων».

• Με τα **άρθρα 12 παρ. 1 και 13 παρ. 1** του νόμου-πλαισίου της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, **1566/1985** (ΦΕΚ Α' 30), ορίζονται αντίστοιχα οι βαθμοί και ο απαιτούμενος χρόνος προαγωγής των κλάδων Νηπιαγωγών και Δασκάλων, ενώ με **το άρθρο 14 παρ. 1** ορίζονται οι κλάδοι κατά κατηγορία, οι βαθμοί, τα εισαγωγικά και καταληκτικά μισθολογικά κλιμάκια κάθε κλάδου, καθώς και ο χρόνος προαγωγής ανά κλάδο, του εκπαιδευτικού προσωπικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Τέλος με το **άρθρο 62 παρ. 7** αυτού ορίζεται ότι: «**Οι διατάξεις του νόμου αυτού, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 52 (Σχολικές Επιτροπές ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με άρθρο 5 παρ. 13 Ν. 1894/90), εφαρμόζονται ανάλογα στις ιδιωτικές σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στο εκπαιδευτικό προσωπικό τους, εκτός από τις διατάξεις των περιπτώσεων Α', Β' και Γ' του άρθρου 11 (προσόντα, επιλογή-τοποθέτηση, υπηρεσιακή κατάσταση Διευθυντών/υποδιευθυντών Σχολικών μονάδων, Διευθυντών και υπευθύνων τομέων ΣΕΚ).**

• Με τα **άρθρα 1-17 του Α' μέρους του Ν. 3205/2003** «*Μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 297) θεσμοθετήθηκαν οι μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ. Οι ρυθμίσεις αφορούν στην έκταση εφαρμογής του μισθολογίου, στη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων, στα μισθολογικά κλιμάκια, στα επιδόματα (εορτών, αδείας, οικογενειακές παροχές, κίνητρο απόδοσης, επίδομα θέσης ευθύνης, υπερωριακή εργασία, αμοιβές πέρα από τα συνήθη καθήκοντα, αμοιβές ΓΓ και ΕΓ Υπουργείων και Περιφερειών κ.ο.κ.) και στις αποζημιώσεις μελών συλλογικών οργάνων.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ/λου 4779/Δ5/19-1-2004 έγγραφο της Δ/νσης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης (ερωτώσα), έγινε γνωστό σε όλες τις Διευθύνσεις και τα Γραφεία Π.Ε. και Δ.Ε., με κοινοποίηση στην ΟΙΕΛΕ, στον ΣΙΕΙΕ και στην Πανελλήνια ένωση Ιδιωτικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, ότι οι διατάξεις του ανωτέρω νόμου **έχουν εφαρμογή και στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε ιδιωτικά σχολεία.**

• **Β. Με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 3833/2010** «Προστασία της εθνικής οικονομίας - Επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης» (ΦΕΚ Α' 40) περικόπηκαν από 1-1-2010, (άρθρο 20 παρ. 1), τα πάσης φύσεως επιδόματα των δημοσίων υπαλλήλων κατά ποσοστό 12%, πλην των επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας που μειώθηκαν σε ποσοστό 30%.

• Με την **παρ. 5, εδάφιο α του άρθρου 38 Ν.3986/2011**, «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ Α' 152) ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι αναστέλλονται από 1.7.2011 και μέχρι τη θέσπιση νέου ενιαίου μισθολογίου, οι διατάξεις του άρθρου 5 της παραγράφου Α.1. του ν. 3205/2003, η οποία ρύθμιζε τη χορήγηση μισθολογικών κλιμακίων στους δημοσίους υπαλλήλους, συνεπώς και στους δημόσιους εκπαιδευτικούς λειτουργούς.

• Με την **παρ. 23 του άρθρου 55 του Ν.4002/2011** «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση - Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΦΕΚ Α' 180) μειώνεται από 1-7-2010, μεταξύ άλλων επιδομάτων, το κίνητρο απόδοσης του άρθρου 12 παρ. 1 του Ν. 3205/2003, κατά ποσοστό 50%.

• Τέλος στις 27-10-2011 δημοσιεύθηκε ο **Ν. 4024/2011** «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ Α' 226), σύμφωνα με το **άρθρο 4 παρ. 1** του οποίου, **στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου Β' (άρθρα 4-32)** υπάγονται ρητά και οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Με τα **άρθρα 6 και 7** του νόμου αυτού θεσπίστηκε σύστημα βαθμολογικής κατάταξης και εξέλιξης, αντίστοιχα, των υπαλλήλων που εμπίπτουν στο πεδίο των ρυθμίσεών του, ενώ με το **άρθρο 12** σύστημα μισθολογικής εξέλιξης αυτών.

Περαιτέρω, **στο άρθρο 13** αυτού ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του εισαγωγικού μηνιαίου βασικού μισθού κάθε βαθμού, όλων των κατηγοριών προσωπικού, **στο άρθρο 14** ορίζεται ότι οι αποδοχές κάθε υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό μισθό και τα επιδόματα και τις παροχές των άρθρων 15 (επιδόματα επικινδυνής και ανθυγειενής εργασίας και απομακρυσμένων παραμεθορίων περιοχών), 17

(οικογενειακή παροχή), 18 (επίδομα θέσης ευθύνης προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Δημοσίου, οποιουδήποτε επιπέδου), 19 (κίνητρο επίτευξης στόχων και δημοσιονομικών στόχων) ΚΑΙ 30 (απαρίθμηση κάποιων επιδομάτων που δεν καταργούνται, όπως επίδομα αλλοδαπής και ειδικό επιμίσθιο για την εκτέλεση υπηρεσίας στο εξωτερικό), **στο άρθρο 16** ορίζεται το ύψος των επιδομάτων εορτών (Χριστουγέννων και Πάσχα) και αδείας και οι προϋποθέσεις καταβολής τους, **ενώ με την παρ. 1 του άρθρου 30** καταργούνται όλα τα, (πέραν των αναφερομένων στο Β' Κεφ. αυτού αναφερομένων), επιδόματα, αμοιβές και αποζημιώσεις, που καταβάλλονταν στους υπαλλήλους, που εμπίπτουν στις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού, μέχρι την έναρξη ισχύος του.

Στις μεταβατικές διατάξεις των άρθρων 28 και 29 ρυθμίζεται, αντίστοιχα, το καθεστώς της αυτοδίκαιης βαθμολογικής κατάταξης και της κατάταξης σε μισθολογικά κλιμάκια του ήδη υπηρετούντος, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, προσωπικού, ενώ τέλος στις **παρ. 1 και 4 του άρθρου 32** (τελευταίου του Β' Κεφαλαίου) ορίζεται ότι:

«1. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Όπου σε διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων, γίνεται παραπομπή σε διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, νοείται ως παραπομπή στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου που ρυθμίζουν το αντίστοιχο θέμα.....

4. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου αρχίζει την 1.11.2011».

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ.

Ο συνταγματικός νομοθέτης, στα πλαίσια του γενικού ενδιαφέροντός του για την παιδεία, η οποία σύμφωνα και με την παρ. 2 του αυτού άρθρου αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους, με το άρθρο 16 παρ. 8 του Συντάγματος εξουσιοδοτεί τον κοινό νομοθέτη να ρυθμίζει με νόμο την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Δυνάμει της ρητής και ειδικής αυτής συνταγματικής διάταξης ο κοινός νομοθέτης, κατ' αρχήν με το Ν. 682/1977, αλλά και με μεταγενέστερες διατάξεις, τροποποιητικές, ή εισάγουσες νέες ρυθμίσεις, σε πλήρη αντιστοίχιση προς τα δημόσια σχολεία, οργάνωσε τη δομή και λειτουργία των όλων

των βαθμίδων των σχολείων της ιδιωτικής εκπαίδευσης, τα οποία έθεσε στην εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των περιφερειακών εποπτικών του οργάνων (άρθρο 2 παρ. 1 Ν. 682/1977).

Ειδικότερα από τις διατάξεις του ως άνω νόμου, αλλά και πλήθος άλλες ειδικές διατάξεις (ενδεικτικά άρθρο 7 Ν. 817/1978, άρθρο 11 Ν. 1351/1983, άρθρο 13 Ν. 2986/2002, άρθρο 5 Ν. 3194/2003 κ.α) και γενικότερα, όμως, από τη νομοθεσία για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, είναι εμφανής η πρόθεση για την εναρμόνιση της δημόσιας και της ιδιωτικής μορφής της, πρόθεση η οποία επικυρώνεται και με το άρθρο 62 παρ. 7 Ν. 1566/1985 (βλ. και γνμδ. Βασ. Σκουρή ΕΕΔ τόμος 52, έτος 1993 σελ. 137-145).

Περαιτέρω με τις διατάξεις αυτές "έχουν δημιουργηθεί όροι ισοδυναμίας του εργασιακού και υπηρεσιακού καθεστώτος των ιδιωτικών εκπαιδευτικών με αυτό των εκπαιδευτικών των δημοσίων σχολείων και έχουν θεσπιστεί αυστηροί κανόνες εποπτείας και ελέγχου των εργασιακών σχέσεων, τόσο στο επίπεδο της ίδρυσης αυτών, όσο και στο επίπεδο του περιεχομένου και των όρων απασχόλησης, υπηρεσιακής εξέλιξης, καθώς και λύσης των σχέσεων αυτών. Οι εγγυητικές, από πλευράς ίδρυσης, λειτουργίας, περιεχομένου και λύσης των εργασιακών σχέσεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, νομοθετικές διατάξεις διαμορφώνουν, για τις σχέσεις αυτές, *évan sui generis* χαρακτήρα, που τις διαφοροποιεί σαφέστατα από το κοινό πρότυπο της εργασιακής σχέσης, που έχει υπόψη του και ρυθμίζει το εργατικό δίκαιο" (ΜονΠρΑθ 310/2011).

Κρίσιμη, όσον αφορά στο ύψος των νόμιμων αποδοχών των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, είναι η διάταξη του άρθρου 36 παρ. 1 του Ν. 682/1977, η οποία ερμηνεύθηκε πλήρως με την **απόφαση 1469/1984 της Ολομελείας του Αρείου Πάγου**, με την οποία, έγιναν δεκτά τα εξής:

«*Εκ της, δια της άνω διατάξεως, (σημ. άρθρου 3 § 1 του ν. 3855/1958) γιγνομένης ρυθμίσεως, αποσκοπούσης εις την μισθολογικήν και βαθμολογικήν εξομοίωσιν των ιδιωτικών εκπαιδευτικών προς τους της δημοσίας εκπαιδεύσεως λειτουργούς, ως εξυπηρετούσης πληρέστερον της εργατικής νομοθεσίας τα οικονομικά και βαθμολογικά συμφέροντα των εκπαιδευτικών λειτουργών της ιδιωτικής εκπαιδεύσεως, επί τω σκοπώ εξυψώσεως του κλάδου των και τονώσεως του ζήλου των προς αρτιωτέραν επιτέλεσιν του έργου*

αυτών, καθιερώθη ως προς την μισθοδοσίαν των λειτουργών τούτων ίδιον μισθολογικόν καθεστώς, διάφορον του, κατά την εργατικήν νομοθεσίαν (νόμους-υπουργικάς αποφάσεις-συλλογικάς συμβάσεις και διαιτητικάς αποφάσεις) διέποντος του λοιπούς, επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους, μισθωτούς, ρυθμίζον την μισθοδοσίαν αυτών, καθ' ἄπαν το εύρος της, ἢτοι περιλαμβάνον κάθε αξίωσιν αποδοχών είτε υπό την μορφήν μισθού, γενωμένην, είτε υπό την μορφήν επιδομάτων ἢ εν γένει τακτικών ἢ εκτάκτων προσαυξήσεων του μισθού των, εν οις και των, ενδιαφερόντων εν προκειμένω, δώρων εορτών και επιδόματος αδείας. **Το καθεστώς τούτο επεκυρώθη και δια των επακολουθησασών διατάξεων των ἀρθρων 36 § 1 του ν. 682/1977 "περί ιδιωτικών σχολείων, γενικής εκπαιδεύσεως και οικοτροφείων" και 7 § 1 του νόμου 817/1978 "περί ρυθμίσεως ενίων εκπαιδευτικών και εκκλησιαστικών θεμάτων"** δια της πρώτης των οποίων (επαναληφθείσης εις την αντικαταστήσασαν αυτήν δευτέραν) ωρίσθη ὅτι "οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί λαμβάνουν τουλάχιστον τας εκάστοτε αποδοχάς μετά των πάσης φύσεως επιδομάτων των ομοιοβάθμων των εκπαιδευτικών". **Η εις τας διατάξεις ταύτας χρήσις της λέξεως "τουλάχιστον" εγένετο το μεν προς καθορισμόν των κατωτάτων ορίων, μέχρις ων (κατ' ελάχιστον) ηδύναντο να συνομολογηθώσιν μετά των εργοδοτών των αι πάσης φύσεως αποδοχαί των ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών, το δε προς υποδήλωσιν της ελευθερίας των συμβαλλομένων όπως συνομολογούν αποδοχάς μείζονας των εις τους δημοσίου εκπαιδευτικούς λειτουργούς καταβαλλομένων, ουδόλως δ' εσκοπήθη, δια της χρησιμοποιήσεως της λέξεως ταύτης, είτε η διάσπασις του ως ἀνω καθιερωθέντος συστήματος μισθοδοσίας των λειτουργών της ιδιωτικής εκπαιδεύσεως, είτε η δημιουργία νομοθετικώς προνομιούχου τάξεως μισθωτών, ων η ρύθμισις των αποδοχών θα εθεμελιούτο επί δύο νομοθετικών βάσεων, ἢτοι της τε ρυθμιζούσης την μισθοδοσίαν των δημοσίων υπαλλήλων και της εργατικής νομοθεσίας, αναλόγως του εκάστοτε υψους των εκ της μιάς ἢ της ετέρας ληπτέων αποδοχών.** Η αντίθετος εκδοχή αποκρούεται και εξ ετέρων διατάξεων δια των οποίων **καταδεικνύεται η εμμονή του νομοθέτου εις την επί του θέματος του μισθολογίου ενιαίαν ρύθμισιν του μετά του των εκπαιδευτικών**

λειτουργών της δημοσίας εκπαιδεύσεως, ως της προμνησθείσης τοιαύτης της § 1 του ν. 817/1978,.....Το γεγονός ότι η σχέσις η συνδέουσα τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς λειτουργούς είναι η της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, μη αποκλείον την δια νόμου ειδικήν, δια κανόνων διαφόρων των της εργατικής νομοθεσίας, ρύθμισιν της τοιαύτης σχέσεως, δεν καθιστά, άνευ ετέρου, συγχωρητήν και την παράλληλον ταύτης εφαρμογήν,**το όλον μισθολόγιον αυτών διέπεται υπό των προπαρατεθεισών διατάξεων των νόμων 3855/1958, 682/1977 και 817/1978 ρυθμιζόντων και τας επί των πάσης φύσεως επιδομάτων, αξιώσεις των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, κατά τα διέποντα το μισθολόγιον των δημοσίων εκπαιδευτικών, εις τρόπον ώστε να μη καταλείπεται έδαφος εφαρμογής της περί δώρων εορτών των επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένων μισθωτών νομοθεσίας κι αν έτι αύτη ήθελε χαρακτηρισθή ως ειδική,.....».**

ii) Επίσης ως προς την απόλυτη βαθμολογική και μισθολογική εξομοίωση των ιδιωτικών εκπαιδευτικών με τους του Δημοσίου, έχει επανειλημμένα αποφανθεί και το ΣτΕ, το οποίο δέχθηκε ότι (βλ. 255/2011, 2714-2715/2009 επταμ., 1141-1142/2005):

«.....**Επειδή, ο ν. 682/1977 «Περί ιδιωτικών σχολείων Γενικής Εκπαιδεύσεως και Σχολικών Οικοτροφείων» (φ. Α' 244) ρυθμίζει στο κεφάλαιο Δ' αυτού την «κατάσταση του προσωπικού» των ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης..... Περαιτέρω, στο άρθρο 34 του ιδίου νόμου ορίζεται ότι η βαθμολογική και μισθολογική προαγωγή των ιδιωτικών εκπαιδευτικών πραγματοποιείται αναλόγως προς τα προσόντα, το χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό ή στο μισθολογικό κλιμάκιο που ισχύουν εκάστοτε για τους δημοσίους εκπαιδευτικούς, ενώ στο άρθρο 36 παρ. 1 όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 817/1978 (φ. Α' 170) ορίζεται ότι : «Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί λαμβάνουν τουλάχιστον τας εκάστοτε αποδοχάς των ομοιοβάθμων των δημοσίων εκπαιδευτικών μετά των πάσης φύσεως επιδομάτων περιλαμβανομένου και του προσωρινού επιδόματος, το οποίο προβλέπεται υπό της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 754/1978 . . .».****Επειδή, από τις διατάξεις του ν. 682/1977 που παρατέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, προκύπτει ότι οι αποδοχές των ιδιωτικών εκπαιδευτικών (όπως και η**

βαθμολογική και μισθολογική τους προαγωγή) εξομοιώνονται πλήρως με τις αποδοχές των δημοσίων εκπαιδευτικών, όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν. Η μισθολογική αυτή εξομοιώση τονίζεται και στην εισηγητική έκθεση του ν. 817/1978 (βλ. τα αναφερόμενα για το άρθρο 7 του νόμου, με το οποίο αντικαταστάθηκε, κατά τα ανωτέρω, το άρθρο 36 παρ. 1 του ν. 682/1977). Κατ' ακολουθία, το μηνιαίο χρηματικό ποσό με τον τίτλο «κίνητρο απόδοσης» που χορηγήθηκε στους εκπαιδευτικούς των δημοσίων σχολείων με το άρθρο 13 παρ. 3 του ν. 2470/1997, χορηγήθηκε και στους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς και μάλιστα **ευθέως εκ του νόμου, χωρίς δηλαδή να χρειάζεται να εκδοθεί γι' αυτούς, κατά το άρθρο 24 του ίδιου νόμου, κοινή υπουργική απόφαση, όπως εκδόθηκε για άλλες κατηγορίες υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των Ο.Τ.Α., μεταξύ των οποίων οι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου εκπαιδευτικοί των δημοσίων σχολείων και οι προσωρινοί αναπληρωτές.....».**

iii) Στο ίδιο πνεύμα έκρινε σε πρώτο βαθμό και η ΜονΠρωΤΑθ 310/2011 άκυρη την ΔΔ 59/2008 «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών όλης της χώρας», (που εκδόθηκε μετά από αίτηση προς τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας, της συνδικαλιστικής οργάνωσης Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.), δεχθείσα, μεταξύ άλλων, ότι: «.....Ειδικότερα, σχετικά με τον καθορισμό των όρων αμοιβής και εργασίας των εκπαιδευτικών που απασχολούνται στη Μέση Ιδιωτική Εκπαίδευση, πρέπει να παρατηρηθεί ότι **οι όροι αυτοί έχουν ήδη προ πολλού εξαντλητικά και κατ' αποκλειστικό τρόπο ρυθμιστεί από τον κρατικό νομοθέτη πρωτίστως με το Ν. 682/1977**,.....αλλά και με μεταγενέστερες διατάξεις, με τις οποίες τροποποιήθηκε το εν λόγω νομοθέτημα ή εισήχθησαν νέες ρυθμίσεις. Αυτές οι διατάξεις είναι.....Με την παραπάνω κρίση της Ολομελείας του Αρείου Πάγου αποσαφηνίζεται πλήρως το περιεχόμενο της διάταξης του άρθρου 36 παρ. 1 του Ν. 682/1977 και μάλιστα κατά τρόπο απολύτως συμβιβάσιμο προς τη γενικότερη αρχή της ενότητας, που διέπει εν γένει το μισθολογικό καθεστώς των εργαζομένων, σύμφωνα με την οποία οι οφειλόμενες στο μισθωτό αποδοχές πρέπει να προέρχονται στο σύνολό τους από μία ρυθμιστική (κανονιστική) πηγή, απαγορευομένης της εκλεκτικής ή σωρευτικής καταβολής παροχών από δύο ή περισσότερες ρυθμιστικές πηγές. **Η νομοθετική μισθολογική εξίσωση των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, με τους εκπαιδευτικούς των**

δημοσίων σχολείων, καθιστά αδύνατη την παράλληλη ρύθμιση των όρων εργασίας και αμοιβής τους με βάση τις διαδικασίες του Ν. 1876/1990, δηλαδή με σύναψη Σ.Σ.Ε. με απευθείας διαπραγμάτευση ή, εν αποτυχίᾳ αυτών, με τη μεσολαβητική και διαιτητική διαδικασία που προβλέπει ο νόμος. Ο θεσμός της σύναψης Σ.Σ.Ε. και οι ανωτέρω διαδικασίες αποβλέπουν στην εξασφάλιση των ελαχίστων ορίων προστασίας των εργαζομένων, υπό τη έννοια ότι θέτουν τα κατώτατα όρια αμοιβής και όρων εργασίας των απασχολουμένων στο πεδίο εφαρμογής τους, **τα εν λόγω δε κατώτατα όρια μπορούν να βελτιωθούν μόνο με τους όρους της ατομικής σύμβασης εργασίας.** Στην προκείμενη περίπτωση **τα κατώτερα όρια των αμοιβών και λοιπών όρων εργασίας των εκπαιδευτικών καθορίζονται με αποκλειστική ρύθμιση από τον κρατικό νομοθέτη γιατί το υπαγορεύουν λόγοι γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος**, ο οποίος δυνάμει του άρθρου 22 παρ. 2 του Συντ. έχει σχετική εντολή να θέτει γενικούς όρους εργασίας, με συνέπεια να μην είναι δυνατόν να ρυθμιστούν παράλληλα και με κανονιστικούς όρους ΣΣΕ και ΔΑ. **Στην αντίθετη περίπτωση οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί θα συνιστούσαν μία προνομιακή κατηγορία μισθωτών, η οποία θα μπορούσε να διεκδικεί και να πετυχαίνει πλέον της νομοθετικής ρύθμισης και οποιαδήποτε άλλη παροχή μέσω του μηχανισμού σύναψης ΣΣΕ και ΔΑ. Με τον τρόπο, όμως, αυτό θα ανατρεπόταν η σχέση ισοτιμίας, που ο νομοθέτης θέλησε, με τις ανωτέρω διατάξεις, να υφίσταται μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδιωτικής και δημόσιας εκπαίδευσης.....» (βλ. σελ. 12-13 της απόφασης).**

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

-Από το πλέγμα των προαναφερομένων διατάξεων και τη διαμορφωθείσα σχετική νομολογία προκύπτει ρητά η πλήρης εξομοίωση, (μισθολογική και βαθμολογική) των ιδιωτικών εκπαιδευτικών με τους αντίστοιχους δημόσιους εκπαιδευτικούς, η οποία, σημειωτέον ότι, προβλεπόταν και υπό το προϊσχύσαν νομοθετικό καθεστώς (άρθρο 3 παρ. 1 Ν.Δ. 3855/1958). Η νομοθετική μισθολογική εξίσωση των ιδιωτικών εκπαιδευτικών με τους εκπαιδευτικούς των δημοσίων σχολείων σημαίνει ότι αυτοί ανέκαθεν εντάσσονταν στα εκάστοτε ισχύοντα για τους εκπαιδευτικούς της δημόσιας εκπαίδευσης μισθολογικά κλιμάκια και ελάμβαναν, αντίστοιχα, και τα διάφορα επιδόματα, που οι τελευταίοι δικαιούνταν, όπως είναι και

τα προβλεπόμενα στο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων επιδόματα εορτών (Χριστουγέννων-Πάσχα) και αδείας, τα οποία μάλιστα υπολείπονται αυτών τα οποία δικαιούνται οι λοιποί απασχολούμενοι στον ιδιωτικό τομέα, βάσει των οικείων διατάξεων.

-Περαιτέρω η ως άνω εξίσωση καθιστά αδύνατη την παράλληλη ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας τους, με βάση τις διαδικασίες του Ν. 1876/1990, δηλ. με σύναψη Σ.Σ.Ε. με απευθείας διαπραγμάτευση, ή, σε περίπτωση αποτυχίας αυτών, με τη μεσολαβητική και διαιτητική διαδικασία, που προβλέπει ο νόμος, εφόσον, σύμφωνα με τη γενικότερη αρχή της ενότητας, που διέπει εν γένει το μισθολογικό καθεστώς των εργαζομένων, οι οφειλόμενες στο μισθωτό αποδοχές πρέπει να προέρχονται στο σύνολό τους από μία ρυθμιστική (κανονιστική) πηγή, απαγορευομένης της εκλεκτικής ή σωρευτικής καταβολής παροχών από δύο ή περισσότερες ρυθμιστικές πηγές.

-Τα παραπάνω προκύπτουν, εξάλλου, ρητά, από την απόφαση 1469/1984 της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, η οποία ερμήνευσε πλήρως τη διάταξη της παρ. 36 παρ. 1 του Ν.682/1977, όπως, δε, σαφώς προκύπτει από την ερμηνεία που έδωσε στη χρήση, από την ερμηνεύομενη διάταξη, του όρου "τουλάχιστον", με αυτήν αφενός οριοθετούνται δεσμευτικά και εξαντλητικά τα κατώτατα όρια των νομίμων αποδοχών των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και αφετέρου επιτρέπεται, μετά από συμφωνίες μεταξύ αυτών και των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων όπου υπηρετούν, στα πλαίσια της ελευθερίας των συμβάσεων, η θέσπιση ευνοϊκότερων όρων αποδοχών, που επικυρώνονται με την υπογραφή των οικείων ατομικών συμβάσεων εργασίας, καθόσον, όπως έκρινε και η προαναφερθείσα ΜονΠρωτΑθ 310/2011, ούτε οι όροι αυτοί μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σ.Σ.Ε. (βλ. και Β. Σκουρή Γνωμοδότηση της 13-7-1992 «Προϋποθέσεις Εφαρμογής Διαδικασιών Μεσολαβήσεως και Διαιτησίας Ν. 1876/1990 στους Ιδιωτικούς Εκπαιδευτικούς», ΕΕΔ τόμος 52, έτος 1993 σελ. 137-145).

Επισημαίνεται δε, εν προκειμένω, ότι και η ΔΑ 310/2010, -που εκδόθηκε βασιζόμενη στην προγενέστερή της, ΔΑ 59/2008, η οποία ακυρώθηκε πρωτοδίκως, ως προαναφέρεται, με την υπ' αριθμ. 310/2011 ΜονΠρΑθ- στο άρθρο 2 αυτής δέχεται ότι: «Οι νόμιμες αποδοχές των υπαγομένων στην παρούσα Απόφαση μισθωτών,

ορίζονται με βάση την παρ. 1 άρθρου 36 Ν. 682/1977, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει για τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς.

-Εφόσον λοιπόν οι νόμιμες αποδοχές των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ακολουθούν αναγκαστικά εκ του νόμου αυτές των δημοσίων εκπαιδευτικών, θα πρέπει να διαμορφώνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες, για τους τελευταίους, οικείες διατάξεις και ήδη σύμφωνα με αυτές του Ν. 4024/2011, που ισχύει από 1-11-2011, με τις οποίες αναμορφώθηκε ριζικά το σύστημα καθορισμού των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων, ήτοι και των εκπαιδευτικών α' θμιας και β' θμιας εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα να επηρεασθεί το ύψος των νομίμων αποδοχών τους.

Κατά συνέπεια θα έπρεπε να εφαρμοστούν ευθέως και ως προς τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς, αφότου εφαρμόσθηκαν για τους δημοσίους, και οι διατάξεις των Ν. 3383/2010, 3986/2011, 4002/2011 και 4024/2011, στις οποίες αφορά το υπό κρίση ερώτημα, ήτοι και εκείνες περί βαθμολογικής και μισθολογικής κατάταξης και εξέλιξης των εκπαιδευτικών α' θμιας και β' θμιας δημόσιας εκπαίδευσης, λόγω της ρητής και πάγιας αναφοράς σε αυτές των κρίσιμων διατάξεων των άρθρων 34 παρ. 1 και 36 παρ. 1 του Ν. 682/1977 (βλ. και την από 14-12-2011 γνωμοδότηση του καθηγητή του Εργατικού Δικαίου στο Νομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών Γ. Λεβέντη).

Αντίθετη άποψη, εξάλλου, θα οδηγούσε πλέον σε νομικό κενό ως προς τα ζητήματα του καθορισμού των ελάχιστων νόμιμων αποδοχών των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, καθώς και της βαθμολογικής και μισθολογικής τους εξέλιξης, ελλείψει νομοθετικής βάσης, μετά την κατάργηση, με το Ν. 4024/2011, όλων των προϊσχυσασών, ειδικών ή γενικών διατάξεων, που, μέχρι την ισχύ του τελευταίου αυτού νόμου, ρύθμιζαν με διαφορετικό τρόπο τα αντίστοιχα θέματα των δημοσίων εκπαιδευτικών, και οι οποίες ουδέποτε πριν αμφισβητήθηκε ότι αφορούσαν και τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς, λόγω της ρητής αναφοράς ή παραπομπής σε αυτές, των διατάξεων που αφορούν τους τελευταίους, ως προελέχθη.

-Τέλος, η, λόγω της αναγκαστικής εφαρμογής των διατάξεων αυτών, μείωση των νομίμων αποδοχών των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, δεν συνιστά μονομερή βλαπτική μεταβολή των όρων της καθ' έκαστον ατομικής σύμβασης εργασίας, εφόσον, όπως προαναφέρεται, αυτές, (νόμιμες αποδοχές), ρυθμίζονται αποκλειστικά

από το νόμο και δε μπορούν να διαμορφωθούν μέσω ελευθέρων διαπραγματεύσεων και συμφωνιών των μερών. Εξυπακούεται, όμως, ότι η τυχόν καταβολή σε αυτούς, από τους εκάστοτε εργοδότες τους, και άλλων ποσών, επιπλέον των ως άνω διαμορφούμενων νομίμων ελαχίστων αποδοχών, (λόγω συμφωνιών, επιχειρησιακής πρακτικής κλπ.), που επικυρώνεται κάθε φορά με την ατομική σύμβαση εργασίας, εξακολουθεί να εναπόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια και δεν επηρεάζεται από την εφαρμογή των ερμηνευομένων κρισίμων διατάξεων.

Κατόπιν των παραπάνω

Το Γ' Τμήμα ΝΣΚ **ομόφωνα γνωμοδοτεί** ότι εφόσον οι νόμιμες αποδοχές των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ακολουθούν αναγκαστικά αυτές των δημοσίων εκπαιδευτικών, όπως αυτές διαμορφώνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες, για τους τελευταίους, οικείες διατάξεις, θα έπρεπε, να εφαρμοστούν ευθέως και ως προς τους πρώτους (ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς), αφότου ίσχυσαν, οι διατάξεις των Ν. 3833/2010, 3986/2011, 4002/2011 και 4024/2011, στις οποίες αφορά το υπό κρίση ερώτημα, στο μέτρο που αυτές εφαρμόσθηκαν ή/και εφαρμόζονται στους δημοσίους εκπαιδευτικούς, ήτοι και εκείνες περὶ βαθμολογικής και μισθολογικής κατάταξης και εξέλιξης των εκπαιδευτικών α' θμιας και β' θμιας δημόσιας εκπαίδευσης, λόγω ρητής παραπομπής σε αυτές των κρίσιμων διατάξεων των άρθρων 34 παρ. 1 και 36 παρ. 1 του Ν. 682/1977.-

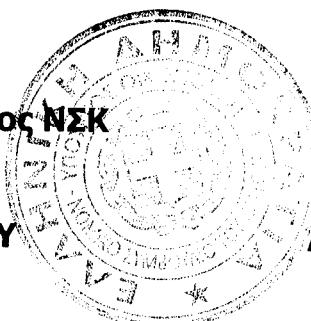
ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ

Μαρούσι 4 -5-2012

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος ΝΣΚ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Αλεξάνδρα Γαλανη

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΑΛΑΝΗ

Πάρεδρος ΝΣΚ

